

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Richarda Bureša v trestnej veci proti obžalovanému **B. A.** pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku a iné, vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-3 T 43/2014 o sťažnosti obžalovaného B. A. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 15. januára 2015 sp. zn. BB-3 T 43/2014 na neverejnom zasadnutí konanom 26. marca 2015 v Bratislave takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obžalovaného B. A. **s a z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Proti obžalovanému B. A. sa vedie trestné stíhanie pre trestné činy vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 /ďalej len Tr. zák./, hrubého nátlaku podľa § 235 ods. 1 Tr. zák., organizátorstva spáchania trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 10 ods.1 písm. a/, § 257 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., organizátorstva spáchania trestného činu všeobecného ohrozenia podľa § 10 ods. 1 písm. a/, § 179 ods. 1 Tr. zák. a zo spáchania zločinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. č. 300/2005 Z. z., ktorých trestných činov sa mal dopustiť na tom skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovvej časti obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podanej na Špecializovaný trestný súd 19. novembra 2014.

Dňa 20. decembra 2014 obžalovaný B. A. podal písomnú námietku zaujatosti voči predsedovi senátu Špecializovaného trestného súdu JUDr. Jánovi Hrubalovi. Pri odôvodnení námietky zaujatosti poukázal na trestnú vec v minulosti vedenú na uvedenom súde pod sp. zn. PK-2 T 14/2007 proti obžalovanému M. P., pri rozhodnutí ktorej podľa jeho názoru došlo k porušeniu zásady prezumpcie neviný keď súd konštatoval, že je členom kriminálnej skupiny tzv. „A~~daměoveov~~“.

Na základe uvedeného podal na Okresnom súde Michalovce žalobu na ochranu osobnosti /sp. zn. 14 C 137/2010/, okrem iných aj na predsedu senátu JUDr. Jána Hrubalu. Menovaný sudca podal, podľa jeho názoru nevhodné vyjadrenie pri medializácii tejto kauzy. Obžalovaný odôvodnil námietku zaujatosti napokon aj okolnosťami, za ktorých mu predseda senátu poslal poštou fotokópie utajovanej prílohy spisu, čo považoval za postup v rozpore so zákonom o ochrane utajovaných skutočností.

Uznesením konajúceho senátu Špecializovaného trestného súdu z 15. januára 2015, sp. zn. BB-3 T 43/2014 podľa § 32 ods. 3 Tr . por. bolo rozhodnuté, že predseda senátu Špecializovaného trestného súdu JUDr. Ján Hrubala v danej trestnej veci nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Proti tomuto uzneseniu včas podal obžalovaný B. A. sťažnosť, ktorú odôvodnil osobitným písomným podaním z 25. januára 2015, ktoré bolo doručené súdu 29. januára 2015. V odôvodnení sťažnosti namietal, že podstatou jeho námietky zaujatosti nebola formulácia o „existencii kriminálnej skupiny A~~daměoveov~~“ v skutkovej vete rozsudku proti obžalovanému M. P. v konaní pod sp. zn. PK-2 T 14/2007, ale text podľa ktorého mal byť osobou, ktorá prostredníctvom inej osoby podplácala P., čím súd prejedikoval jeho trestnú činnosť a porušil zásadu prezumpcie neviný. Podľa názoru sťažovateľa „je vylúčené“, aby sudca JUDr. Ján Hrubala neskôr v konaní následne vedenom proti jeho osobe mohol objektívne a spravodlivo rozhodnúť. V danej súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Toš 4/2009 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 24/2005. Obžalovaný ďalej prezentoval názor, že vzťah medzi ním a menovaným sudcom nie je neutrálny, pričom ale subjektívny pocit sudcu nepovažuje za rozhodujúci. Na jeho zaujatosť poukazuje aj skutočnosť, že v odôvodnení uznesenia označil námietky zaujatosti ako „akcie proti predsedovi senátu JUDr. Jánovi Hrubalovi“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade sťažnosti podanej obvineným proti uzneseniu Špecializovanému trestnému súdu, preskúmal spisový materiál a nezistil žiaden dôvod, pre ktorý by bol predseda senátu JUDr. Ján Hrubala vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v posudzovanej veci.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Zákon taxatívne vypočítava dôvody, pre ktoré možno mať pochybnosti o nezaujatosti toho ktorého orgánu činného v trestnom konaní, a v dôsledku existencie ktorých je preto vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Ustanovenia trestného poriadku bližšie rozvádajú všeobecnú požiadavku na činnosť orgánov činných v trestnom konaní, aby postupovali nestranne a nezaujato. Rozhodnutie o vylúčení sudcu z dôvodov uvedených v § 31 Tr. por. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi s tým, že príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Vzhľadom na uvedené možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci iba celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi bránia rozhodovať v súlade so zákonom spravodlivo a nezaujato.

Uplatnenie inštitútu § 31 ods. 1 Tr. por., o ktorý oprel obžalovaný svoju námietku zaujatosti, prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia pomeru, vzbudzujúceho pochybnosť o nezaujatosti úradnej osoby pre jej pomer k veci, k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne k ich zástupcom, splnomocnencom a obhajcom preukázaná. Pre taký záver nepostačuje subjektívna domnienka obvineného založená iba na predpoklade, že sudca je vopred rozhodnutý obžalovaného odsúdiť. Tak, ako na to správne poukázal prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, skutočnosť, že sudca bol v inej trestnej veci členom senátu, ktorý rozhodol rozsudkom a ustálil skutkovú vetu na základe určitých výsledkov vykonaného dokazovania, nemôže eo ipso zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

Rovnako tak to platí aj na skutočnosť, že obžalovaný iniciatívne vyvolal občianske súdne konanie podaním žaloby, ktorou osobu sudcu takpovediac vtiahol do súdneho sporu. Takúto okolnosť bez ďalších konkrétnych okolností, ktoré by eventuálne mohli vzbudzovať pochybnosti o nezaujatosti sudcu nie je možné považovať za dôvod opodstatňujúci vylúčenie daného sudcu z vykonávania úkonov trestného konania. Naviac, takýto postup obvineného resp. obžalovaného by bol vo všeobecnosti ľahko zneužiteľný ako účelový postup na dosiahnutie vylúčenia akéhokoľvek sudcu v ktoromkoľvek súdnom konaní.

V predmetnej veci obžalovaný B. A. svoju námietku nepodložil žiadnou konkrétnou objektívnou skutočnosťou alebo dôkazom, ktoré by mohli v danom prípade spochybňovať objektivitu a nestrannosť zákonného predsedu senátu. Sťažovateľ neuviedol žiadne bližšie okolnosti, ani súvislosti za ktorých a akým spôsobom mal namietaný predseda senátu dospieť k úmyslu obžalovaného odsúdiť, bez riadneho vykonania objektívnych dôkazov.

So zreteľom na uvedené skutočnosti najvyšší súd nepovažoval tvrdenie, uvedené v odôvodnení sťažnosti obžalovaného za opodstatnené a spôsobilé na vyvodenie záveru o zaujatosti predsedu senátu JUDr. Jána Hrubalu.

Preskúmaním veci neboli zistené ani žiadne iné zákonom predpokladané dôvody pre jeho vylúčenie z vykonávania procesných úkonov v predmetnej trestnej veci.

S ohľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sťažnosť obžalovaného ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. marca 2015

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová